

Wijsheid uit Prediker misbruikt

Prediker 7:16-18

M.V. Update 27-1-2019

“Wees niet al te rechtvaardig en acht uzelf niet bovenmate wijs. Waarom zou u uzelf verwoesten? 17 Wees niet al te goddeloos en wees niet [al te] dwaas. Waarom zou u sterven vóór uw tijd? 18 Het is goed dat u aan het ene vasthoudt en daarbij uw hand niet van het andere aftrekt. Immers wie God vreest, ontkomt aan dit alles” (Prediker 7:16-18, HSV).

“Wees niet al te rechtvaardig, noch houd uzelf al te wijs; waarom zoudt gij verwoesting over u brengen? 17 Wees niet al te goddeloos, noch wees [al te] dwaas; waarom zoudt gij sterven buiten uw tijd? 18 Het is goed, dat gij daaraan vasthoudt, en trek ook uw hand hiervan niet af; want die God vreest, die ontgaat dat al” (Prediker 7:16-18, SV 1977).

Prediker 7:16-18 wordt dikwijls misbruikt door hen die menen dat zij een losse wandel kunnen hebben, de zogenaamde “gulden middenweg” moeten bewandelen, een weg tussen waarheid en leugen in. Dit soort middenweg van het compromis is een valse weg - niet de weg van de bijbelse wijsheid.

Wij weten dat christenen niet zo'n gemakkelijke middenweg maar wel de ene ware en smalle weg moeten bewandelen. De smalle weg is geen weg van compromis. Wij volgen “de weg van de waarheid” (2 Petrus 2:1-3). En de waarheid ligt niet in het midden, ook niet links of rechts, maar altijd op haar eigenste plaats. En die zoeken wij, en ook Prediker.

Natuurlijk worden naamchristenen misleid door moderne parafrazevertalingen van de Bijbel, die dit soort valse “middenweg” prediken. Bijvoorbeeld de “Groot Nieuws Bijbel” (1983):

16 Wees daarom niet al te rechtvaardig en al te verstandig. **Maak het je niet te moeilijk.** [sic!] 17 Maar leef er ook niet op los en haal geen dwaze dingen uit. Je zou vóór je tijd dood kunnen gaan. 18 Het beste is niet te verstandig te willen zijn, maar ook niet te dwaas. Wie ontzag heeft voor God weet het juiste midden te houden.

Of de Engelse “The Message” (1993), de namaakbijbel van de “Purpose Driven” kerk:

16 So don't knock yourself out being good, and don't go overboard being wise. Believe me, you won't get anything out of it. 17 But don't press your luck by being bad, either. And don't be reckless. Why die needlessly? 18 It's best to **stay in touch with both sides of an issue.** A person who fears God deals responsibly with all of reality, not just a piece of it.

Deze uitdrukkingen zijn door mensen verzonnen. In Gods Woord staat dit niet zo, en de weg van het gemakkelijke compromis wordt daar niet bedoeld, maar wel God ernstig te vrezen (7:18c).

Als u hieronder de versie van de Statenvertaling en daarbij de oude kanttekeningen (1637) leest, zal het u duidelijk kunnen worden dat die verzen niet betekenen wat de schipperaars erin wensen te leggen. Het gaat in de Bijbel om een wijsheid die enerzijds waarschuwt voor overdreven bemoeizucht of kritiek, over zaken die tot de verantwoordelijkheid van de ander behoren, en die waarschuwt tegen wijsheden die ons niet aangaan, die verder reiken dan ons mandaat of verder gaan dan de Schrift. Een wijsheid die er anderzijds voor waarschuwt geen heerschappij te geven aan de zonde en zo (ter dood) veroordeeld te worden door de overheden. (Prediker zoekt wijsheid “onder de zon”, in het Oude Verbond). Dát is de middenweg van de waarheid of wijsheid. Juist geen tolerantie, van geen enkel kwaad, niet in positieve (ongepaste rechtvaardigheid) noch in negatieve (Romeinen 6:12)¹ zin.

¹ Rom. 6:12: “Laat de zonde dan niet in uw sterfelijk lichaam regeren om aan de begeerten daarvan te gehoorzamen”.

Vergelijk de Statenvertaling ook met de (volgens mij iets betere) King James Version.

SV 1977

KJV 1611

16 Wees niet al te rechtvaardig ³⁶⁾ , noch houd uzelf al te wijs ³⁷⁾ ; waarom zoudt gij verwoesting over u brengen? ³⁸⁾	Be not righteous over much ; neither make thyself over wise: why shouldst thou destroy thyself?
---	--

³⁶⁾ Wees niet al te rechtvaardig: Dat is, wees niet al te streng om uws naasten woorden en werken op het nauwst te onderzoeken en op het hardste te straffen. Anderen nemen het in dezen zin: Doe hetgeen dat u te doen bevolen is, en doe dat getrouwelijk, maar doe ook niet meer dan u bevolen is, of dan uwe beroeping medebrengt.

³⁷⁾ houd uzelf al te wijs: Dit is gesproken tegen die nieuwsgierige geesten, die Gods verborgenheden met hunne wijsheid menen te doorgronden; Rom. 12:3. Of, die meer willen weten dan ons God in zijn Woord geopenbaard heeft.

³⁸⁾ waarom zoudt gij verwoesting over u brengen: Dat is, waarom zoudt gij uzelf in schade en schande brengen, willende vromer, kloeker, verstandiger schijnen te zijn dan anderen, mits al te diep doorzoekende de verborgenheden Gods; Spreuk. 3:7; Rom. 12:3,16¹.

17 Wees niet al te goddeloos ³⁹⁾ , noch wees al te dwaas; waarom zoudt gij sterven ⁴⁰⁾ buiten uw tijd?	Be not over much wicked ² , neither be thou foolish: why shouldst thou die before thy time?
--	---

³⁹⁾ Wees niet al te goddeloos: Dat is, geef u niet over tot grove zonden. Of, laat de zonde geen heerschappij hebben in uw sterfelijk lichaam, gelijk de apostel zegt. Rom. 6:12.

Let hier op: de KJV vertaalt volgens mij hier beter met “Wicked”²: boosaardig.

⁴⁰⁾ waarom zoudt gij sterven: Alsof hij zeide: Gij zoudt anders gewisselijk door de overheid gestraft en eer de natuurlijke tijd des doods komt van de aarde weggerukt worden. Verg. Job 15:32, en Ps. 37:13.

18 Het is goed, dat gij daaraan vasthoudt ⁴¹⁾ , en trek ook uw hand hiervan niet af ⁴²⁾ ; want die God vreest, die ontgaat dat al. ⁴³⁾	[It is] good that thou shouldst take hold of this; yea, also from this withdraw not thine hand: for he that feareth God shall come forth of them all.
---	---

⁴¹⁾ daaraan vasthoudt: Te weten aan hetgeen waarvan Pred. 7:16 gesproken is.

⁴²⁾ van dit niet af: Te weten dat gezegd is Pred. 7:17; of dat ik nu nog zeggen zal. Sommigen duiden beide de vermaningen op hetgeen in de twee voorgaande verzen gezegd is in het algemeen.

⁴³⁾ dien ontgaat dat al: Dat is, hij wijkt van beide de uiterste fouten, van al te rechtvaardig en al te onrechtvaardig te zijn, ontgaande alzo de ellenden, die daarop plegen te volgen en houdende den middenweg, waarin alle deugd bestaat.

Lees verder:

- o “Corrupties in moderne Bijbelvertalingen”: <http://www.verhoevenmarc.be/bijbelcorrupties.htm>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm

² Wicked: Strong's 7561 rasha` ; raw-shah'; a primitive root; to be (causatively, do or declare) wrong; by implication, to disturb, violate:--condemn, make trouble, vex, be (commit, deal, depart, do) wicked(-ly, -ness).